

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

Tid:	Tisdagen den 30 mars 2021 kl. 13:15-15.05	
Plats:	Stadshuset och digitalt på distans	
Beslutande:	Hans Lindberg (S), ordförande Anders Ågren (M), vice ordförande, deltar på distans Janet Ågren (S), deltar på distans Tomas Wennström (S), deltar på distans Bore Sköld (V), deltar på distans Mattias Larsson (C), deltar på distans Peder Westerberg (L), deltar på distans	
Övriga deltagare:	Se sidan två	
Utses att justera:	Anders Ågren (M)	
Sekreterare:	Digital signering Tomas Jakobsson	§§ 107-129
Ordförande:	Digital signering Hans Lindberg	
Justerare:	Digital signering Anders Ågren	

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ:	Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott
Sammanträdesdatum:	2021-03-30
Anslaget har satts upp:	2021-04-19
Anslaget tas ner:	2021-05-11
Förvaringsplats:	Kommunledningsstaben, nämndskansliet
Underskrift: Therese Stellén

Övriga deltagare

Tjänstemän

Margaretha Alfredsson, stadsdirektör, , deltar på distans, § 107-114

Lena Höök Gustafsson, ekonomidirektör, deltar på distans

Mattias Mitz, presskommunikatör, deltar på distans

Peter Juneblad, näringslivschef, deltar på distans, § 107

Fredrik Strinnholm, etableringschef, deltar på distans, § 107

Helen Nilsson, mark- och exploateringschef, deltar på distans, § 107

Johan Gammelgård, direktör för administration och innovation, deltar på distans, § 108

Dan Gideonsson, ledningskoordinator, deltar på distans, § 108

Malin W Blom, redovisningschef, deltar på distans, § 115

§ 107

Diarienum: KS-2021/00341

Information från Näringsliv

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet 2021-03-30 informerar näringslivschef Peter Juneblad och etableringschef Fredrik Strinnholm om aktuella näringslivs- och etableringsärenden.

§ 108

Diarienum: KS-2021/00344

Information: KF-uppdrag 19 - Gemensamma nämnder

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet 2021-03-30 informerar direktör för administration och innovation Johan Gammelgård och ledningskoordinator Dan Gideonsson om KF-uppdrag 19 – Gemensamma nämnder.

§ 109

Diarienum: KS-2021/00350

Information: Ekonomisk rapport januari-februari 2021

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen.

att bjuda in tekniska nämnden och fritidsnämnden till ett sammanträde med näringslivs- och arbetsutskottet utifrån deras prognosticerade underskott.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet 2021-03-30 informerar ekonomidirektör Lena Höök Gustafsson om ekonomin januari-februari 2021. Summa prognos för styrelser och nämnders budgetavvikelse efter februari är 29 Mkr. Tekniska nämnden och fritidsnämnden har ett prognosticerat underskott som överstiger 1 %.

§ 110

Diarienumr.: KS-2020/00968

Svar på remiss: Samverkande krafter - för stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk (SOU 2020:66)**Beslut****Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar****att avge svar på remissen enligt gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande.****Ärendebeskrivning**

Umeå kommun är utsedd till remissinstans för SOU 2020:66 "Samverkande krafter för stärkt kvalitet" som innehåller ett antal förslag som berör utbildning inom komvux för elever med svenska som andraspråk.

Sammanfattning av utredningens innehåll

Utredningen lämnar ett antal förslag inom styrning och ansvarsfördelning kopplat till inrättandet av ett kommunalt språkansvar (KSA), ny reglering av undervisning i svenska för invandrare, digitala studieformer, studieplanering och vägledning, jämställda villkor och kompetens.

Utredningen föreslår:

- Ett ansvar för kommunen att inrätta ett kommunalt språkansvar (KSA), med uppdrag att aktivt verka för att nå de som har rätt till utbildning i svenska för invandrare och motivera till deltagande i utbildning, dokumentera insatserna, samordna olika delar inom komvux, arbetsmarknadsinsatser och socialtjänst, samverka med AF och arbetsgivare, tillsammans med komvux systematiskt följa upp elever från inskrivning och i fyra år framåt.
- Kommunen ska upprätta en handlingsplan för KSA.
- En tidsgräns på fyra år för studier på sfi.
- Krav på kartläggning innan studierna påbörjas.
- Fastställd kurstid och antal verksamhetspoäng för respektive kurs inom sfi.
- Rätt för individen att studera i annan kommun.

- Ökad restriktivitet vad gäller distansundervisning med rätt för eleven att ha regelbunden direktkontakt med undervisande lärare för alla utbildningar inom komvux
- Ett paket av förslag, riktade till bland annat Skolinspektionen, Skolverket och Lärosäten, för ökad kompetens för undervisning inom sfi och sfi i kombination med annan utbildning.

Yttrande

Umeå kommun ser positivt på merparten av de förslag och de bedömningar som presenteras i utredningen. Utredningens förslag tydliggör att utbildning i svenska för invandrare är en del av komvux, vilket är värdefullt. Många av förslagen bidrar till en tydlighet och en professionalisering av verksamheten med fokus på såväl utveckling av utbildningen som kunskapsutveckling hos eleverna. Umeå kommun välkomnar särskilt förslagen i kap 11 kring kompetens, samt förslaget om fastställd kurstid och verksamhetspoäng.

Synpunkter på kap.6. Kommunalt språkansvar (KSA)

Hemkommunen ska upprätta en handlingsplan för KSA-arbetet som omfattar en beskrivning av uppsökande verksamhet, uppföljning av elever inom KSA-funktionens uppdrag och samverkan med andra aktörer. Det saknas tyvärr en beskrivning av hur samverkan med arbetsförmedlingen kan förbättras. Idag är det svårigheter för kommuner att få information från arbetsförmedlingen om vilka personer som ingår i etablering då myndigheten hänvisar till sekretess. Det gör att kommunens planeringsförutsättningar blir mycket osäkra. Vi önskar ett klagörande av hur information kan föras från en myndighet till en annan.

Angående hemkommunens ansvar för att följa upp sfi-elevernans resultat i kommunens administrativa system för Komvux ser Umeå Kommun stora svårigheter att följa upp de individer som väljer att studera i en annan kommun. Att utredningen inte tydliggör folkhögskolornas roll är något som Umeå kommun ser som en brist.

Utredningen konstaterar att kommunerna redan idag har svåra planeringsförutsättningar för sfi-verksamheten. Att elever då kan välja kommun gör att planeringsförutsättningarna blir ännu sämre. En farhåga som Umeå kommun vill lyfta är att små kommuner kan få svårigheter att upprätthålla en god kvalitet på sina utbildningar då många individer kan komma att välja en utbildning i en närliggande större kommun där arbetsmarknaden är bättre. Umeå kommun vill även belysa risken med att

kommuner gör olika bedömningar kring vad som avses med "särskilda skäl" utifrån "personliga förhållanden", något som kan leda till en osäkerhet ur rättssynpunkt. KSA-funktionen i hemkommunen har i uppdrag att följa upp studierna tillsammans med komvux i utförarkommunen vilket kan innebära många olika utförare för en KSA i en viss kommun.

KSA blir ett viktigt instrument för kommunerna och därför behöver finansieringen utökas i förhållande till förslaget i utredningen. I utredningens bedömning av konsekvenser (kap 12), görs bedömningen att kommunerna tilldelas motsvarande 100, 50 eller 25 procents tjänst, fördelat efter kommunernas mottagande, med prioritering av kommuner som i andra sammanhang bedöms som särskilt segregerade. Umeå kommun gör bedömningen att uppdraget som KSA förväntas utföra inte kan genomföras på en omfattning som motsvarar mindre än 50 procent. Bedömningen grundar sig på att en stor del av uppdragen är uppsökande verksamhet och samverkan, både internt i kommunen och med andra kommuner och externa samverkansparter.

Synpunkter på kap 7. Vägledning och studieplanering

Utredningen räknar upp ett antal områden där studie- och yrkesvägledarens roll är viktig. Det handlar bl a om kunskap om utbildningsystem i olika länder och interkulturella perspektiv. Umeå kommun önskar med anledning av detta att Skolverket ges i uppdrag att erbjuda utbildningar gällande utbildningssystem i andra länder samt interkulturell kompetens.

Förslaget om obligatorisk kartläggning vid utbildningsstart med fokus på litteracitet på elevers modersmål är bra. Umeå kommuns anser att utredningens beräkning av ersättningsnivå inte blir tillräcklig då den utgår från bedömning att endast 20 procent av eleverna inte ingår i etableringen, en förhållandevis låg siffra utifrån den erfarenhet Umeå kommun har. Umeå kommun anser att det är bra och viktigt att den individuella studieplanen (ISP) ska innehålla en individuell progressionsplanering (IPP) som tas fram av lärare och elev i samverkan. Det kan öka elevens delaktighet och förståelse kring sin egen progression och verkar motivationshöjande för eleven. Lärare kan ta del av ISP och bör jobba vidare med det i undervisningen. Umeå kommun anser att det är en överhängande risk att den administrativa bördan för pedagoger ökar. Här behöver man göra en avvägning i vilken form IPP ska finnas. Mottagande lärare kommer alltid att behöva göra en egen bedömning. Umeå kommun gör även bedömningen att förslaget inte är kostnadsneutralt utan skulle generera ett behov av tillskott i budget för kommunerna utifrån förslaget

Synpunkter på Kap 9. Digitala studieformer

När det gäller förslaget om obligatorisk direktkontakt med lärare för alla utbildningar inom komvux delar inte Umeå kommun utredningens bedömning utan menar att det redan idag görs en bedömning av vilka behov den enskilde eleven har och studierna läggs upp därefter. Förslaget är också en kostnadsdrivande åtgärd som inte alls behandlas i avsnittet om konsekvenser för kommunerna.

Umeå kommun ser positivt på att utredningen lägger förslag om att reglera distansundervisning inom sfi tydligare. Idag görs det olika i kommuner och av andra anordnare och likvärdighet/tydlighet saknas. Det hänger också ihop med förslagen att sfi får verksamhetspoäng (VP) då man lättare kan avgöra studietakt och beräknad kurstid även för distansundervisning.

Beslutsunderlag

Remissen.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande.

Beslutet ska skickas till

Svaren lämnas i bearbetningsbar form till u.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till anita.carlstedt@regeringskansliet.se.

Ange diarienummer U2020/06271 och remissinstansens namn i ämnesraden.

§ 111

Diarienum: KS-2020/00960

Svar på remiss: Förslag till Boverkets föreskrifter om skydd mot buller i byggnader och förslag till ändring i Boverket byggregler**Beslut**

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att avge yttrande till Boverket enligt byggnadsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens yttranden.**Ärendebeskrivning**

Umeå kommun har fått rubricerad remiss för yttrande. Byggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden har lämnat interna yttranden.

Byggnadsnämndens yttrande

Byggnadsnämnden i Umeå kommun har beretts möjlighet att yttra sig över Boverkets förslag till Boverkets föreskrifter om skydd mot buller i byggnader och förslag till föreskrifter om ändring i Boverkets byggregler (2011 :6) - föreskrifter och allmänna råd med tillhörande konsekvensutredning.

Denna konsekvensutredning avser förslag till nya föreskrifter om skydd mot buller i byggnader och förslag till upphävande av avsnitt 7 Bullerskydd Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd, BBR. Förslaget till nya föreskrifter – som har tre kapitel – bygger på en ny regelmodell för Boverkets byggregler. Regelmodellen har arbetats fram inom ramen för ett regeringsuppdrag till Boverket, att se över bygg och konstruktionsreglerna.

Kapitel 1 innehåller övergripande bestämmelser om bland annat tillämpningsområdet, byggprodukter, projektering, utförande och kontroll. Detta kapitel innehåller också krav på dokumentation av förutsättningarna för och utformningen av den uppförda byggnadens

eller den ändrade delens skydd mot buller, vilken benämns bullerskyddsdokumentation. Kravet på bullerskyddsdokumentation kommer att innebära vissa administrativa kostnader. Samtidigt bedöms den bidra till en effektivisering i drift- och underhållsskedet. Den sammantagna bedömningen är att bullerskyddsdokumentationen normalt är samhällsekonomiskt lönsam sett över byggnadens livslängd. Kapitel 2 innehåller krav vid uppförande av nya byggnader. Boverket föreslår olika preciseringsnivåer för bostäder respektive för lokaler. För bostäder föreslås en högre preciseringsnivå än för lokaler. Den föreslagna preciseringsnivån för bostäder innebär att kvantitativa krav anges för ljudegenskaperna. För lokaler föreslår Boverket i stället att föreskrifterna enbart ska innehålla kvalitativa krav. För lokaler betyder detta att byggsektorn behöver omsätta föreskrifterna från kvalitativa krav vid tillämpningen.

Kapitel 3 innehåller krav vid ändring av byggnader. Bestämmelserna här reglerar hur anpassning och avsteg från kraven i kapitel 1 och 2 får göras vid ändring av byggnader. Avsikten med den nya regelmodellen är bland annat att förbättra byggsektorns förutsättningar att utveckla innovativa lösningar som skapar mervärde och uppfyller det tekniska egenskapskravet om skydd mot buller i byggnader. Sett över tid kommer detta att bidra till att stärka konkurrensförhållandena inom den svenska byggsektorn, vilket skapar mervärden i de byggnader som uppförs.

Bestämmelserna om bullerskydd bryts alltså ut från Boverkets byggregler och placeras i en ny grundförfattning. Avsikten är dock inte att i sak förändra kravnivån avseende skydd mot buller i byggnader jämfört med tidigare. Samtidigt innebär författningsförslaget ändå att några krav för bostäder skärps, medan några andra lättas. Sammantaget är Boverkets bedömning att byggkostnaderna inte kommer att öka, utan i de flesta fall kan minska eller vara oförändrade. Förslaget kommer leda till ett ökat behov av projektering av skydd mot buller i byggnader, vilket kommer innebära en ökad efterfrågan på sådan kompetens.

För byggnadsnämnderna kommer förslaget till föreskrifter om skydd mot buller i byggnader innebära, att arbetsprocesser behöver förändras. Anledningen är att förslaget skapar förutsättningar för nya och oprövade lösningar. Detta i sig kan under en övergångsperiod innebära mer arbete

och högre kostnader för byggnadsnämnderna.

Boverkets sammantagna bedömning är att förslaget bidrar till målsättningen att skapa förutsättningar för ökad innovation och ökad kostnadseffektivitet i byggandet. Förslaget medför både negativa och positiva konsekvenser. De negativa är dock på lång sikt mindre än de positiva, sett ur den sammanlagda samhällsnyttan som förslaget faktiskt medför.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande

Vår inställning är att buller i bostäder och undervisningslokaler är ett utbrett folkhälsoproblem och bör adresseras som ett sådant, vilket Boverket inte gjort. Nämnden bedömer att regeländringarna riskerar att ge sämre förutsättningar för en bättre folkhälsa enligt Sveriges vedertagna definitioner. Förslaget behöver ses över utifrån folkhälsoaspekten.

Motivering

Buller är idag ett av Sveriges största miljörelaterade hälsoproblem och det som berör flest personer. Bullret kommer inte bara från Trafik. Folkhälsomyndighetens Miljöhälsorapport2021, som släpptes nu i februari, visar att en högre andel 12-årigar besväras av buller i hemmet jämfört med 2011. "I hemmiljön har besvären av ljud från andra barn, fläktar, vägar och grannar ökat". Av 12-åringarna uppger också 3,2 procent att de har svårt att somna, och knappt 2 procent att de blir väckta av trafikbuller varje vecka. Andelen som har svårt att somna har ökat sedan 2011. Rapporten, som hämtar data från en nationell enkätundersökning 2019 visar att även i skolmiljön har besvären av ljud från andra barn och vägar samt buller i skolmatsalen ökat.

Andelen barn som bor i bullerutsatta lägen är lägre bland barn med vårdnadshavare som har högskoleutbildning (17 procent) än bland barn med vårdnadshavare med gymnasieutbildning(23 procent) eller grundskoleutbildning som högsta utbildningsnivå (31 procent). Barn med vårdnadshavare med grundskola som högsta utbildning är också mer besvärade av buller i sin boendemiljö än om vårdnadshavarna har högskoleutbildning. Ljudmiljön inomhus påverkar självklart även vuxna,

människor med hörselnedsättning och dem som har svårt att uppfatta meningar som inte sägs på ett språk de behärskar fullt ut.

Hälsokonsekvenser av Boverkets förslag till ändringar av regelverket Regeländringar Boverkets konsekvensutredning är svävande otydlig när det gäller effekterna på folkhälsan och utgår från att folkhälsan stärks genom konkurrens i byggsektorn. En grund i Sveriges folk-hälsoarbete är begreppet jämlik hälsa - vilket innebär att satsningar i första hand bör göras så att de som har sämst förutsättningar sett till bl.a. miljöpåverkan ska få det bättre. Boverkets förslag syftar bl.a. till att ge förutsättningar för att göra god ljudmiljö till en konkurrensfaktor. Med det grundläggande synsättet är det uppenbart att de som kan investera i en bra bostad kan få bättre ljudmiljö, vilket lagstiftningen medger även idag. Samtidigt ges dock förutsättningar för en sämre ljudmiljö för människorna i deras hem än idag i bostäder och lokaler där byggaren väljer att konkurrera med låga kostnader och att inte arbeta för god ljudmiljö. Vid Boverkets seminarium om denna remiss poängterades att det är avgörande att samhällsbyggnadsprocessens aktörer är aktiva och tar ansvar för sina olika delar i systemet. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att mindre aktörer inte kommer att vara aktiva och kunniga på det sätt som förutsätts i remissen och att det gäller såväl byggaktörer som kommuner. Exempel på en sämre ljudmiljö är att lägre luftljudsisolering från exempelvis trapphus mot vissa sovrum medges än idag och att efterklangstid inte kommer att regleras i byggskedet vare sig för bostäder eller skolsalar. Sömnkvaliteten kan alltså försämrans för den som har sovrummet mot exempelvis trapphus eller loftgång. Ett rums efterklangstid har stor betydelse för taluppfattning. Särskilt för dem som har hörselproblem och/eller inte kan det språk som talas så bra. Taluppfattningen kommer troligen att försämrans i många bostäder och försämringar riskeras även i lokaler för inläring.

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ifrågasätter kraftigt §3 i förslaget till föreskrifter.

Motivering

Paragrafen medger mindre ändringar där det inte finns någon "avsevärd olägenhet". Detta är en ny regel och ett nytt begrepp som avviker kraftigt

mot miljöbalkens försiktighetsprincip i kombinationen med balkens definition på olägenhet för människors hälsa. §3 avviker också från Plan- och byggförordningens 13§ som kräver att byggnader ska utformas så att buller ligger på en nivå som inte medför en oacceptabel risk och möjliggör sömn, vila och arbete under tillfredsställande förhållanden.

§3 i föreskrifterna medger alltså uttryckligen sämre förutsättningar för god eller acceptabel ljudmiljö från folkhälsoperspektiv. I förslaget är det otydligt vem (byggaren eller byggnadsnämnden) som bedömer vad som är en mindre avvikelse och om det finns någon avsevärd olägenhet. (OBS - inte risk för olägenhet).

Vid klagomål på buller i efterhand kan ansvaret för tillsyn vid bostadsklagomål och vid tillsyn av skolor komma att landa hos miljö- och hälsoskyddsnämnden (miljöbalken) och Arbetsmiljöverket (arbetsmiljölagsstiftningen) i stället för att frågan säkrats av byggnadsnämnden i byggskedet.

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ifrågasätter konsekvensutredningens slutsats om sammanlagd samhällsnytta

Motivering

Boverket drar slutsatsen att de negativa konsekvenserna på lång sikt är mindre än de positiva sett till den sammanlagda samhällsnyttan som förslaget faktiskt medför. Nämnden ser inte att verket har visat detta i sin konsekvensanalys. De visar att förslaget skapar förutsättningar för samhällsnytta men har inte gjort någon bedömning av faktisk nytta eller visat vilka långsiktiga negativa konsekvenser för hälsa och kunskapsinhämtning försämringarna i ljudmiljö medför eller kan medföra. Boverket förefaller att gissa om detta utan att ha använt kompetensstöd i sakfrågan.

Beslutsunderlag

Byggnadsnämndens yttrande

Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande

Remissen

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

2021-03-30

Beslutet ska skickas till

Boverket

§ 112

Diarienum: KS-2021/00342

Upphävande av arbetsordning för det minoritetspolitiska arbetet i Umeå kommun**Beslut**

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att arbetsordning beslutad 2012-03-20, AU § 79 upphävs

att det minoritetspolitiska arbetet ska ingå i kommande kommungemensam översyn av former för dialog, samråd och samverkan i olika råd och samverkansorgan.

Ärendebeskrivning

Arbetsordningen från 2012 omfattar endast samer/samiska och sverigefinnar/finska. Umeå kommun ingår sedan 1 januari 2020 i förvaltningsområde även för meänkieli. Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724) reviderades 2019. Detta innebär att arbetsordningen inte stämmer överens med gällande lag och andra kommunala beslut.

En översyn av kommunens arbete och former, uppdrag, mål och syfte för olika råd och samverkansorgan har initierats i kommunen. Arbetet för och med de nationella minoriteterna kommer att vara en del av den översynen.

Beslutsunderlag

Arbetsordning för minoritetsarbetet i Umeå kommun. (rev 2012-03-20)

Beredningsansvariga

Aino Dahl, minoritetssamordnare

Peter Steggo, minoritetssamordnare

Leif Mårtensson, Kulturförvaltningens representant i arbetsgruppen

Dan Gideonsson, Ledningskoordinator SLK

Beslutet ska skickas till

Aino Dahl och Peter Steggo, minoritetssamordnare

§ 113

Diarienum: KS-2021/00331

Försäljning del av fastigheten Umeå Anumark 1:20 och 2:5**Beslut****Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar****att godkänna bifogat köpeavtal med Dåva Terminal AB och att uppdra till mark och exploateringschef att underteckna köpeavtalet.****Ärendebeskrivning**

Inom Dåva företagspark planeras för en järnvägsterminal som kommer att anslutas mot Norrbotniabanan. Inom området kommer även industrimark att anläggas som kan anslutas med egen industrispårsanlutning.

För att reglera utbyggnaden av området har ett genomförandeavtal tagits fram. Avtalet reglerar Umeå kommuns respektive Dåva Terminals åtaganden och finansiella ansvar för utbyggnaden av området. Genomförandeavtalet godkänns av kommunfullmäktige.

Dåva Terminal ansvarar för utbyggnad av terminal och infrastruktur i form av vägar och järnvägsanläggning inom området. Därtill ansvarar Dåva Terminal för samordning med Vakin och Umeå energi för omläggning av ledningar till följd av exploateringen inom området.

Mark och exploatering ansvarar för marknadsföring av industrimarken inom området och försäljningen till externa aktörer.

Totalt sett svarar kommunen för omkring 20 procent av de gemensamma utbyggnadskostnaderna och Dåva Terminal för 80 procent.

Den del av planområdet som utgör terminalområde kommer att säljas till Dåva Terminal i enlighet med bifogat köpeavtal. Köpeskillingen för området är 10 400 000 kr.

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

2021-03-30

Beslutsunderlag

Köpeavtal

Beredningsansvariga

Helen Nilsson, Sara Vikman

Beslutet ska skickas till

Sara Vikman

§ 114

Diarienum: KS-2021/00022

Anmälningssärenden 2021-03-30

Remisser

Sveriges Kommuner och Regioner - Remiss avseende revidering av Gallringsråd nr 5 - Bevara eller gallra - råd för socialtjänsten m.m. Individ – och familjenämnden för eget yttrande till Samrådsgruppen för kommunala arkivfrågor. Sista dag att besvara remissen är 16 april 2021

Justitiedepartementet - Brand – och räddningsnämnden Umeåregionen för eget yttrande till Justitiedepartementet. Sista dag för Umeå kommun att besvara remissen är 11 juni 2021

§ 115

Diarienum: KS-2020/00413

**Årsredovisning 2020, ansvarsfrihet,
resultathantering och ombudgering investeringar****Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa Umeå kommunkoncerns resultat till 485 mnkr varav Umeå kommuns resultat ingår med 361 mnkr

att inte ta ut den budgeterade utdelningen på 60 mnkr från Umeå kommunföretag AB för 2020

att fastställa styrelse och nämnders budgetavvikelse till 284 mnkr, varav coronapandemins effekter bedöms vara 205 mnkr

att fastställa Umeå kommuns årsredovisning för år 2020

att fastställa reservering till resultatutjämningsreserv med 283 mnkr

att fastställa årets balanskravsresultat till 77 mnkr

att bevilja ansvarsfrihet för år 2020 för kommunstyrelsen, nämnder samt enskilda ledamöter i dessa organ

att de nämnder som omfattas av fiktivt eget kapital och som redovisar en positiv budgetavvikelse exklusive pandemins effekter, tar med sig dessa överskott till sitt 'eget kapital', totalt 66,5 mnkr.

att nämnder som omfattas av fiktivt eget kapital, och som redovisar negativ budgetavvikelse exklusive pandemins effekter, inte får någon påverkan på sitt 'eget kapital' 2020, totalt 20,1 mnkr.

att i övrigt avslå nämndernas begäran om extra justering av fiktivt eget kapital

att inom investeringsbudgeten ombudgetera totalt 624 mnkr till år 2021 avseende pågående projekt.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Ärendebeskrivning

I kommunstyrelsens årsredovisning redovisas ett positivt resultat för kommunkoncernen som uppgår till 485 mnkr (miljoner kronor). Kommunens resultat uppgår till 361 mnkr, vilket är en ökning med 172 mnkr i jämförelse med föregående år.

Året har präglats av coronapandemin, vilken har medfört stora konsekvenser för jämförelsen med föregående år och budget. Därför finns det i redovisat resultat jämförelsestörande poster med netto cirka 205 mnkr. Fördelningen av dessa framgår av årsredovisningens not 4 Jämförelsestörande poster.

Reservering till RUR

Kommunens resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 360 mnkr. Reservering till resultatutjämningsreserv föreslås med 283 mnkr, vilket innebär ett balanskravsresultat på 77 mnkr. I kommunfullmäktiges budgetbeslut för 2020 budgeterades överskottet till 77 mnkr, vilket motsvarade 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning.

Bedömning god ekonomisk hushållning

I kommunfullmäktiges beslutade riktlinjer om budget- och investeringsprocessen framgår riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv, där definieras god ekonomisk hushållning och beskrivs hur god ekonomisk hushållning ska uppnås för Umeå kommun: "God ekonomisk hushållning innebär att såväl kommunens finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs

långsiktigt, ändamålsmässigt och effektivt och att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer." Detta framgår även av "Planeringsförutsättningar, budget och investeringar för 2020" tillsammans med kommunfullmäktiges mål.

Kommunstyrelsens sammantagna bedömning är att Umeå kommun inte fullt ut når god ekonomisk hushållning för 2020 i förhållande till kommunfullmäktiges mål. Bedömningen grundas huvudsakligen på följande:

- Av de 13 mål kommunfullmäktige har fastställt i "Planeringsförutsättningar, budget och investeringar för 2020" bedöms 4 vara helt uppfyllda.
- Av de 53 uppdrag kommunfullmäktige har fastställt i "Planeringsförutsättningar, budget och investeringar för 2020" bedöms 19 vara helt genomförda.
- Utöver de mål/uppdrag som kommunfullmäktige har fastställt i anslutning till planeringsförutsättningar och budget har kommunfullmäktige även fastställt ett stort antal mål, uppdrag och aktiviteter i från budget fristående planer, program och strategier (över 300 mål och över 400 aktiviteter). Status för dessa mål och aktiviteter är inte sammanställda.
- I kommunkoncernens bolag görs ingen sammanställd uppföljning av mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Med anledning av det stora antalet mål och avsaknad av sammanställd uppföljning kan heller ingen bedömning ske om god ekonomisk hushållning uppnås på kommunal koncernnivå.

Fiktivt eget kapital

Årets resultat innebär en budgetavvikelse med 284 mnkr. Av det utgör styrelse och nämnders budgetavvikelse 212 mnkr och 72 mnkr finansieringen; allt baserat på fullmäktiges budgetbeslut.

Styrelse och nämnder, förutom valnämnden och gemensamma nämnder med andra kommuner, har ett fiktivt eget kapital. Vid årets början uppgick styrelse och nämnders fiktiva egna kapital till 467,4 mnkr.

I samband med verksamhetsuppföljningar har fyra nämnder begärt extra justering av fiktivt eget kapital utöver budgetavvikelsen för 2020.

Umeåregionens brand- och räddningsnämnd önskar att Umeås andel av underskottet, 0,124 mnr, avskrivs.

Individ och familjenämnden hemställer till kommunstyrelsen att nämndens underliggande underskott avseende höjningen av LOV-ersättningen 1,9 mnr till externa hemtjänsteutförare avskrivs och därmed inte belastar fiktivt eget kapital.

Äldrenämnden hemställer till kommunstyrelsen att nämndens underskott avseende höjningen av LOV-ersättningen 1,9 mnr till externa hemtjänsteutförare avskrivs och därmed inte belastar fiktivt eget kapital.

Fritidsnämnden hemställer till kommunstyrelsen att nämndens underskott om 12 mnr avskrivs och därmed inte belastar fiktivt eget kapital. Av dessa 12 mnr avser 8,5 mnr effekter av pandemin, 2,5 mnr ofinansierad hyreskostnad Navet och 1,0 mnr minskade intäkter till följd av stängning av Navet under renoveringsåtgärd.

I samband med verksamhetsuppföljningen har nämnderna uppskattat pandemins ekonomiska effekter 2020. Sammantaget har pandemin haft en positiv ekonomisk effekt på kommunen på totalt 205,4 mnr, främst på grund av höga statsbidrag, minskad efterfrågan på verksamhet samt förskjutningar i investeringar. Utifrån kommunstyrelsens ställningstagande om att ingen nämnd ska vara vinnare eller förlorare på grund av pandemin 2020 föreslås att de ekonomiska effekter som hänförs till pandemin inte överförs till fiktivt eget kapital, varken positiva eller negativa.

Utifrån att pandemin också har försvårat arbete med omställning och effektivisering under 2020 föreslås att nämnder som redovisar ett underliggande underskott (budgetavvikelse exklusive pandemins effekter) inte behöver ta med sig de underskotten till fiktivt eget kapital. Detta berör byggnadsnämnden, individ- och familjenämnden samt fritidsnämnden.

Förslaget på över- och underskottshantering 2020 ökar styrelse och nämnders fiktiva egna kapital med 66,5 mnkr och uppgår därefter till totalt 533,9 mnkr. I detta har också den ökade kostnaden för LOV-ersättningen till externa utförare inom äldrenämnden och individ- och familjenämnden beaktats.

Kommunallagen ställer krav på att kommunens verksamheter ska bedrivas enligt god ekonomisk hushållning. Med anledning av behovet av god ekonomisk hushållning föreslås att kommunfullmäktige avslår övriga extra justeringar av fiktivt eget kapital som nämnderna har begärt. Detta för att inte indirekt godkänna en högre kostnadsnivå än vad som kan finansieras.

Ombudgetering investeringar

Styrelse och nämnder begär att inom investeringsbudgeten ombudgetera totalt 624 mnkr till år 2021. Orsaken beror på förseningar i en del projekt bland annat till följd av Corona-pandemin.

För några nämnder överstiger föreslagen ombudgetering vad som återstår inom beslutad investeringsram för 2020 d v s om föreslagen ombudgetering beviljas uppstår en negativ budgetavvikelse avseende investeringar för berörd nämnd enligt följande:

- *Kommunstyrelse*: avvikelse -13,2 mnkr. Kommunstyrelsen har under året fått en oplanerad investeringsutgift med 12 mnkr med anledning av omsättning av förlagslån till insatskapital hos Kommuninvest. Kvarvarande medel för Hillskärs projektet 30 mnkr föreslås ändå ombudgeteras utifrån kvarvarande behov kopplat till projektet Hillskär.
- *Umeåregionens brand- och räddningsnämnd*: avvikelse -4,7 mnkr med anledning av ett lagstadgat krav på säkerhetssystem för samhällskritisk information som tillkommit under 2020. Kvarvarande medel på övriga projekt föreslås ombudgeteras utifrån kvarstående behov.
- *Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd*: avvikelse -0,2 mnkr. Kvarvarande medel för inventarier till Maja Beskow föreslås ombudgeteras utifrån att behoven kvarstår.

Beslutsunderlag

Umeå kommuns årsredovisning 2020

Förändring fiktivt eget kapital nämnder år 2020

Förslag till ombudgetering investeringar 2020 - sammanställning samtliga projekt för ombudgetering

Beredningsansvariga

Lena Höök Gustafsson, ekonomidirektör
Malin Westerberg Blom, redovisningschef
Dan Gideonsson, ledningskoordinator
Urban Blomdahl, budgetchef
Henrik Olofsson, controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Mattias Larsson (C), Anders Ågren (M), Janet Ågren (S) och Peder Westerberg (L) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Bore Sköld (V) – att individ- och familjenämndens och äldrenämndens hemställen avseende höjning av LOV-ersättning på 1,9 mnkr respektive 1,9 mnkr tillgodoses. Att avsättningen till RUR därav justeras ned med 3,8 mnkr.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot Bore Skölds ändringsförslag.
Ordföranden konstaterar att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Beslutet ska skickas till

Ekonomi

Samtliga nämnder för beslut om ombudgeteringar och förändring fiktivt eget kapital

§ 116

Diarienum: KS-2017/00004

**Motion 2/2017: Styrning av kommunala bolag;
Peder Westerberg (L)****Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att *motion 2/2017: Styrning av kommunala bolag* i och med stadsledningskontorets anförande anses vara besvarad.

Reservation

Peder Westerberg (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Ärendebeskrivning

Den nu aktuella motionen inkom till Stadsledningskontoret 2017. En i stora delar likalydande motion ställdes till kommunfullmäktige redan 2007 och i sak har Stadsledningskontoret ej sett något behov av att lämna något annat anförande än vad som lämnades 2007. Anförandet har dock uppdaterats så att hänvisning följer de dispositionsmässiga förändringar som skett i kommunallagen.

Med syfte att säkerställa professionell styrning av kommunala bolag yrkar motionärerna att:

Kommunfullmäktige med ändring av tidigare fattade beslut snarast beslutar att kommunfullmäktiges presidium får i uppdrag att föreslå en extern valberedning med kommunal medverkan. Valberedningens uppdrag ska vara att rekrytera styrelseledamöter till de kommunala bolagen under Umeå kommunföretag.

Ledamöterna ska föreslås av affärsmässiga kriterier och således inte efter politiska maktförhållanden. Styrelseledamöter ska ha dokumenterad erfarenhet av bolagsstyrning och kan rekryteras även bland personer som inte är bosatta i kommunen.

Stadsledningskontorets anförande

Kommunfullmäktige ska enligt 10 kap 3§ i kommunallagen utse samtliga styrelseledamöter i helägda kommunala bolag och stiftelser som en kommun har bildat för en kommunal angelägenhet. Det ska observeras att en styrelseledamot i ett kommunalt bolag inte är förtroendevald i kommunallagens mening. Genom kravet på att fullmäktige utser samtliga styrelseledamöter i helägda bolag blir också bestämmelserna om proportionella val tillämplig.

I Aktiebolagslagen finns krav på kvalifikationer som gäller för bolagsstyrelser, dessa krav gäller även de ledamöter som utses av fullmäktige. Kraven är inte desamma som gäller för valbarhet för förtroendevalda i en kommun men är allmänt hållna. Kommunallagen utgör inget hinder mot att styrelsen helt eller delvis väljs på 'professionella' grunder, inte heller är det något hinder att styrelseledamoten är folkbokförd i en annan kommun. En förutsättning för att styrelsen helt utses på detta sätt är att partierna är överens och att proportionellt val inte begärts.

I aktiebolagslagen sägs att de som utsett en ledamot också kan entlediga ledamoten. Det gör att fullmäktige inte behöver anföra något skäl för att entlediga en ledamot i en bolagsstyrelse. Ett förslag om entledigande skall dock beredas vilket gör att någon form av motivering ändå kommer att vara tvungen på beredningsstadiet.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis är motionärernas förslag genomförbart under förutsättning att partierna är överens om detta. Någon extern valberedning behövs ej. Det är upp till partierna att nominera de personer lämpade för de uppdrag som dom skall fullfölja. Partierna har därmed sin fulla rätt att nominera personer de anser lämpliga för uppdrag i bolagsstyrelser.

Beredningsansvarig

Dan Gideonsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (anse motionen besvarad).

Peder Westerberg (L) – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot bifall till motionen. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag att anse motionen besvarad.

Reservation

Peder Westerberg (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

§ 117

Diarienum: KS-2019/00523

Motion 14/2019: Program för uppföljning och insyn av verksamhet; Veronica Kerr och Anders Sellström (KD)**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att anse *motion 14/2019: Program för uppföljning och insyn av verksamhet* besvarad enligt stadsledningskontorets anförande.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 5 kap 3§ ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. Dessa regler började gälla fr om 1 januari 2015. Syftet med förändringarna i Kommunallagen var att förbättra uppföljning och kontroll av privata utförare, öka allmänhetens insyn i privata utförare verksamhet samt stimulera till ett strategiskt förhållningssätt när privata utförare anlitas.

Umeå kommun har ännu inte antagit något sådant program. Motionärerna yrkar därför att:

Umeå kommunfullmäktige antar ett program för uppföljning och insyn av verksamhet som omfattar kommunalt finansierad verksamhet oavsett om den drivs i egen eller fristående regi.

Stadsledningskontorets anförande

Motionärerna har rätt i att Umeå kommun ej upprättat några riktlinjer/program som motsvarar lagstiftningens krav. Avsaknaden av riktlinjer från kommunfullmäktige innebär dock inte att berörda nämnder ej arbetat med styrning och uppföljning av de externa utförare de anlitar.

Arbetet med att upprätta riktlinjer skulle enligt plan genomföras inom Kommunstyrelsens styrberedning under 2020. Arbetet försenades dock med anledning av corona-pandemin. Styrberedningens arbete har nu återupptagits. En arbetsgrupp har inrättats som stöd till styrberedningen och förslag till riktlinjer för styrning och uppföljning av externa utförare ska upparbetas under våren och presenteras för kommunfullmäktige senast hösten 2021.

Beredningsansvariga

Dan Gideonsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (att anse motionen besvarad).

Anders Ågren (M) – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot bifall till motionen. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag att anse motionen besvarad.

§ 118

Diarienum: KS-2019/00761

Motion 22/2019: Avskaffa kundbegreppet; Lasse Jacobson, Ulrika Edman, Andreas Nuottaniemi och Elisabet Forssell (V)**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att avslå motion 22/2019– Avskaffa kundbegreppet enligt stadsledningskontorets anförande.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Ärendebeskrivning

I en vid kommunfullmäktige 2019-09-27 väckt motion föreslår Lasse Jacobsson(V), Ulrika Edman(V), Andreas Nuottaniemi(V) och Elisabet Forssell(V) att Umeå kommun avskaffar kundbegreppet ur alla kommunal vokabulär/dokument m.m. då det ej anses förenligt med kommunens långsiktiga och övergripande medborgaransvar.

Stadsledningskontorets anförande

Kundbegreppet eller ibland intressenter används idag inom kommunen som **ett samlingsbegrepp för "de vi finns till för"** eftersom det inte alltid är enkelt att beskriva vilka vi finns till för med ett gemensamt ord. Där det klart och tydligt finns en passande benämning, ex elev, anhörig, brukare, förening, sökande, ska naturligtvis det ordet användas före det allmänna "kundbegreppet". Här kommer bara några exempel på vilka kommunen finns till för: medborgare, företagare, föreningar, elever, brukare, anhöriga, föräldrar, deltagare, sakägare, sökande, besökare osv. I vissa fall är det ganska komplext att beskriva vilka vi finns till för, vilken är exempelvis "kunden" när en fastighetsägare (privat eller företag) ansöker om bygglov? Den sökande som lämnat in ansökan eller grannarna som berörs av bygget?

Vi använder därför ordet "kund" som ett samlingsnamn på alla som berörs och i just detta exempel skulle ordet medborgare inte heller fungera att använda rakt av. Att använda ordet medborgare kan fungera när det gäller det allmänna som "alla" inom kommunen berörs av som den offentliga miljön såsom gator, cykelbanor, torg och parker. Men att begränsa oss till bara använda ordet medborgare i vår kommunikation gör att vi utestänger ex föreningar, företagare och även besökare till kommunen eftersom de kanske inte känner igen sig om vi använder ordet medborgare.

Definition Intressent: En intressent är en person eller organisation som kan påverka, påverkas av eller anser sig vara påverkad av ett beslut eller en åtgärd. Exempel på intressenter: Kunder (dvs de vi finns till för), ägare, leverantörer, politiker, anställda, samarbetspartners, myndigheter, fackliga organisationer, investerare osv.

I Innovationsrådets slutbetänkande SOU 2013:40 skriver de:

"Den offentliga makten utövas under lagarna. Detta stadgande i regeringsformens portalparagraf sätter tydliga begränsningar för vad det offentliga kan leverera till människor och företag. Samtidigt förväntas offentlig verksamhet som vänder sig till allmänheten tillhandahålla service och tjänster utifrån den enskildes behov, förutsättningar och krav. Människor vill, om än i varierande grad, få hjälp, få bra bemötande, att det går snabbt, få rätt information, bli lyssnade på, få personlig kontakt och mötas av kunniga medarbetare. De allra flesta tycker att det är mycket viktigt att myndigheter är bra på att lyssna på sina kunder eller uppdragsgivare.

Innovationsrådet har använt begreppet kund **som samlade benämning på dem som myndigheten är till för**, alltså människor, företag eller vad som i situationen är en passande benämning (elev, brukare, asylsökande, boende etc). Med "kundorientering" menar Innovationsrådet således en nödvändig och i många offentliga verksamheter självklar, utveckling där den del av offentlig verksamhet som vänder sig till enskilda hörsammar, tolkar, agerar och även utvecklar

verksamheten utifrån kundens behov, förutsättningar och krav. Självklart måste detta ske i enlighet med av statsmakterna beslutade författningar, i enlighet med ovan nämnda portalparagraf i regeringsformen.”

”Det finns starkt stöd för myndigheternas ”kundorientering” såväl i förvaltningslagen som i regeringens förvaltningspolitik. Den enskilde kontaktar som regel en myndighet för att han eller hon måste. Ett behov har uppkommit, där den enskilde utifrån sina rättigheter och skyldigheter, tar kontakt med, eller blir kontaktad av, det offentliga. Ett företag söker till exempel ett tillstånd för sin verksamhet som ett steg i att uppnå något annat, t ex att kunna utvidga sin verksamhet genom att bygga ut sin produktionsanläggning. Oavsett vilken typ av situation det rör sig om har medborgare och företagare som regel krav och förväntningar på att exempelvis deras rättigheter tillvaratas och att de behandlas på ett korrekt, opartiskt och i övrigt rättssäkert sätt. Men förväntningarna stäcker sig alltså längre än så. Tanken om att befolkningens legitima krav går längre än enbart rättssäkerhet är inget nytt. Redan 1958 skrev professor Gunnar Hecksher:

”Medborgarna äro emellertid allt mindre tillfredsställda med att åtnjuta endast rättssäkerhet. Tendensen att därutöver kräva ”billighet” är icke ny, men den har med tiden blivit allt mer markerad. Härvid framträda medborgarna i särskild hög grad som statsförvaltningens ”kunder”. De har anspråk på denna allmänna välviljan och det tillmötesgående som kunder begär av sin leverantör, och detta ej blott i statens affärsdrivna verksamhet utan även därutöver, exempelvis på det sociala området.”

Heckschers syn på medborgaren som ”kund” torde ha varit kontroversiellt på 1950-talet. Men även idag väcker kundbegreppet känslor i offentlig verksamhet. Det är Innovationsrådets uppfattning att den verksamheten är till för som regel bör kunna ställa samma krav på offentlig

verksamhet som en kund kan ställa på en leverantör på den privata marknaden. Återigen bör dock de begränsningar nämnas som ovan nämnda portalparagraf utgör.

Anpassningen till olika behov i offentlig verksamhet är inte samma sak som att verksamheten är efterfrågestyrd eller att "kunden alltid har rätt". Det offentliga har till uppgift att försöka tillmötesgå behov utifrån gällande lagstiftning, regelverk och verksamhetens uppdrag."

Tänker man på kundbegreppet som "de vi finns till för" och utifrån ovanstående resonemang så menar man med ordet kund inte nödvändigtvis det direkta förhållandet mellan en säljare och kund som finns på den privata marknaden, utan där vi på ett rättssäkert sätt försöker tillgodose behov utifrån verksamhetens resurser, uppdrag, lagar och regler.

Förvaltningens samlade bedömning är därför att avslå motionen. Där det klart och tydligt finns en passande benämning, ex elev, anhängig, brukare, förening, ska naturligtvis det ordet användas före den allmänna "kundbegreppet". Men när vi behöver använda ett samlande namn och inte kan skriva ut alla olika varianter passar "kund" eller ibland "intressent" bra som begrepp och är mer inkluderande än ordet "medborgare".

Beslutsunderlag

Motion 22/2019: Avskaffa kundbegreppet

Beredningsansvariga

Johan Gammelgård, Administrativ direktör

Malin Ärlebrandt, Kvalitetschef

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (att avslå motionen).

Bore Sköld (V) – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot bifall till motionen. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag att avslå motionen.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Beslutet ska skickas till

Lars Jacobsson

Ulrika Edman

Andreas Nuottaniemi

Elisabet Forssell

§ 119

Diarienum: KS-2019/00771

Motion 23/2019: Tyst minut för klimatet; Gudrun Nordborg och Wilmer Prentius (V)**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att avslå *motion 23/2019: Tyst minut för klimatet* enligt stadsledningskontorets anförande.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Ärendebeskrivning

I en motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde i oktober 2019 yrkar Gudrun Nordborg och Wilmer Prentius (V):

att fullmäktiges ordförande vid varje fullmäktigemöte just efter uppropet utlyser en tyst minut för klimatet.

Stadsledningskontorets anförande

I Sverige pågår en omställning för att nå det långsiktiga klimatmålet att senast år 2045 inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Målet innebär att utsläppen av växthusgaser från svenskt territorium ska vara minst 85 procent lägre år 2045 än utsläppen år 1990. De kvarvarande utsläppen ned till noll kan uppnås genom så kallade kompletterande åtgärder. Det framgår inte av motionen under hur många fullmäktigesammanträden en tyst minut ska hållas men åtminstone fram till 2045 kan förmodas. Det innebär så pass många fullmäktigesammanträden och under så pass många år att det riskerar att bli slentrian.

Dessutom förknippas en tyst minut främst med att hedra en eller flera avlidna personer, vilket kan medföra att motionens intention går Umeås invånare förbi.

Beslutsunderlag

Motion 23/2019: Tyst minut för klimatet; Gudrun Nordborg och Wilmer Prentius (V)

Beredningsansvariga

Olov Häggström

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (att avslå motionen).

Bore Sköld (V) – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot bifall till motionen. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag att avslå motionen.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Beslutet ska skickas till

motionärerna

§ 120

Diarienum: KS-2020/00532

Motion 21/2020: Äldreomsorgen behöver fler medarbetare; Veronica Kerr (KD)**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att avslå *motion 21/2020: Äldreomsorgen behöver fler medarbetare* enligt äldrenämndens och jämställdhetsutskottets yttranden.

Ärendebeskrivning

I en motion väckt i kommunfullmäktige i augusti 2020 yrkar Veronica Kerr (KD):

- att kommunfullmäktige beslutar att genomföra en pilotverksamhet i samarbete med Ung Omsorg förslagsvis på tre äldreboenden.
- att pilotverksamheten utvärderas efter ett år och därefter om resultaten är goda ska det vidareutvecklas och genomföras på fler boenden.

Äldrenämnden har 2020-10-22 yttrat sig och föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen, se bilagt protokoll.

Jämställdhetsutskottet har 2021-02-04 yttrat sig och föreslår också att kommunfullmäktige avslår motionen, se bilagt protokoll.

Beslutsunderlag

Motion 21/2020: Äldreomsorgen behöver fler medarbetare

Protokollsutdrag äldrenämnden 2020-10-22 §79

Äldrenämndens yttrande om motion 21/2020

Protokollsutdrag Jämställdhetsutskottet 2021-02-04, § 2.

Beredningsansvariga

Olov Häggström

Tomas Jakobsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (att avslå motionen).

Anders Ågren (M) och **Peder Westerberg (L)** – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot bifall till motionen. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag att avslå motionen.

Beslutet ska skickas till

motionären

äldrenämnden

§ 121

Diarienum: KS-2020/00915

Motion 41/2020: Inför språktest vid anställning av personal inom hemtjänst och äldreomsorg; Igor Jonsson (M)**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att avslå *motion 41/2020: Inför språktest vid anställning av personal inom hemtjänst och äldreomsorg* enligt äldrenämndens yttrande.

Reservation

Anders Ågren (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Ärendebeskrivning

I en motion väckt i kommunfullmäktige i december 2020 yrkar Igor Jonsson (M) att uppdraga till äldrenämnden att införa språktest vid anställning av personal inom hemtjänst och äldreomsorg, för att säkerställa nödvändiga kunskaper i det svenska språket.

Äldrenämnden har 2021-02-25 yttrat sig och föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen.

Beslutsunderlag

Motionen

Äldrenämndens yttrande

Äldrenämndens protokoll 2021-02-25, § 18.

Beredningsansvariga

Tomas Jakobsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning**Yrkanden**

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (att avslå motionen).

Anders Ågren (M) och **Peder Westerberg (L)** – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot bifall till motionen. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag att avslå motionen.

Reservation

Anders Ågren (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Beslutet ska skickas till

Äldrenämnden

Motionären

§ 122

Diarienum: KS-2020/00451

Avgift för torghandel och uteserveringar med anledning av pandemi**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att sätta avgiften för uteserveringar på allmän platsmark i Umeå kommun från 1 januari till 30 juni 2021 till noll kronor. Avgiftsbefrielsen innefattar också nyttjade av vattenyta för restaurangbåtarna. Dock kvarstår hamnavgift enligt av Kommunfullmäktige fastställd taxa 1999.

att sätta avgiften för torghandel, både fast och tillfällig, på de platser som upplåtits för ändamålet i Umeå kommun till noll kronor för perioden 1 juni till 30 juni 2021. Ansökan om torghandelsplats sker i övrigt i enlighet med de Lokala ordningsföreskrifterna för torghandel.

att överlåta till tekniska nämnden att i augusti, om omfattande restriktioner kvarstår, avgöra om beslutet ska utökas till att gälla hela året.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet att bifalla att-sats 3. Vi menar att kommunfullmäktige som i övrigt ska underställas detta beslut även bör besluta om förlängning av denna form av beslut.

Ärendebeskrivning

Konsekvenserna av den rådande pandemin drabbar näringsidkare hårt. Umeå kommun underlättar i den mån möjligheter finns. Det finns också möjlighet att bistå genom hyreslättnader på vissa områden som pekats ut av regeringen. Restaurang- och caféverksamhet samt torghandel finns med bland de utpekade branscherna. Umeå kommun får in drygt 200 000 kr i månaden för avgifter kopplade till ovanstående.

Beslutsunderlag

Tekniska nämndens protokoll 2021-02-25, § 17.

Beredningsansvariga

Tomas Jakobsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Bore Sköld (V) – Avslag till att-sats 3 i tjänsteskrivelsens förslag.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till tjänsteskrivelsens att-sats 1, 2 och 3. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens samtliga tre att-satser.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet att bifalla att-sats 3. Vi menar att kommunfullmäktige som i övrigt ska underställas detta beslut även bör besluta om förlängning av denna form av beslut.

Beslutet ska skickas till

Tekniska nämnden

§ 123

Diarienum: KS-2020/00066

Taxor och avgifter för bygg och renovering**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa ny taxa för markupplåtelser gällande bygg och renovering enligt följande:

Grundavgift 843 kr

Zon 1: 0,65 kr per m²/dygnZon 2: 0,55 kr per m²/dygnZon 3: 0,4 kr per m²/dygn

att ingen taxa tas ut för den yta som används för byggställningar som tillåter gång- och cykeltrafik att passera under.

att taxorna räknas upp årligen enligt Statistiska Centralbyråns konsumentprisindex (KPI) med basmånad oktober 2014 = 314,02 enheter.

att följa upp utfallet avseende upplåtelsetid och intäkt, presenteras i tekniska nämnden våren 2023.

Ärendebeskrivning

Tekniska nämnden beslutade i februari 2015 att fastställa ändrade "Taxor och avgifter för att hyra offentlig plats". I december 2019 föreslogs nya taxor för markupplåtelser men tekniska nämnden beslutade att återremittera ärendet avseende markupplåtelser för bygg och renovering, med önskemål om ett tydligare incitament för successiv avetablering, samt ett krav på framkomlighetsåtgärder där så är möjligt.

Till följd av det stora antal byggarbetsplatser och tillhörande avstängningar i Umeå, har åtgärder ansetts nödvändiga för att minimera deras påverkan på trafiken i innerstan. En av dessa åtgärder är en höjning av taxan för markupplåtelser för byggarbetsplatser, samt

kostnadsnedsättning vid användandet av byggställningar vilka möjliggör att gång- och cykeltrafik kan ske obehindrat under ställningarna. Det nya förslaget innebär ett rättvisare och mer förutsägbart uttagande av taxor, ökad framkomlighet i trafiken samt tidsbesparing för handläggare till följd av förenklade taxor.

Beslutsunderlag

Tekniska nämndens protokoll 2021-02-25, § 18.

Underlag för revidering av taxor för bygg och renovering.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Tekniska nämnden

§ 124

Diarienum: KS-2021/00318

Redovisning av motioner 2021, delrapport 1**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att lägga redovisningen av motioner till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Mellan åren 2015 och 2021 har 273 motioner väckts i kommunfullmäktige. 239 (88 %) har hanterats. Det återstår i nuläget 34 motioner som ännu inte är hanterade i något av kommunstyrelsens utskott. Av de 34 kvarvarande motionerna är det 7 stycken som inte har hanterats inom föreskriven tid, ett år.

År	Antal inkomna	Antal kvar
2021	7	7
2020	42	20
2019	32	3
2018	51	2
2017	48	0
2016	40	0
2015	53	2
Summa	273	34 (12 %)

Beslutsunderlag

Redovisning av motioner 2021.

Beredningsansvariga

Tomas Jakobsson, Olov Häggström

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

§ 125

Diarienum: KS-2021/00254

Redovisning av personuppgiftsincidenter 2021**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna redovisning av personuppgiftsincidenter under perioden januari-mars 2021.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunstyrelsens riktlinjer för personuppgiftsincidenter ska redovisning ske varje kvartal. Under perioden 1 april 2020 – 31 december 2020 rapporterades inga personuppgiftsincidenter i kommunstyrelsens verksamheter.

Under första kvartalet 2021 har det inträffat en incident i kommunstyrelsens verksamheter. Incidenten gäller att det i lönesystemet har blivit fel kring placering av ledningsgruppen på samhällsbyggnad. En av cheferna i ledningsgruppen har i samband med en beställning om ändring av attest fått potentiell tillgång till de andra avdelningschefernas resultat- och utvecklingssamtal. Incidenten är utredd och berodde på mänskliga faktorn. Den 5/2 anmäldes incidenten enligt rutin till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY, tidigare Datainspektionen).

Beredningsansvariga

Tomas Jakobsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

§ 126

Diarienum: KS-2021/00079

Svar på remiss: SOU 2021:2 Krav på kunskaper i svenska och samhällskunskap för svenskt medborgarskap**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att avge svar enligt gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens förslag.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna tillägg. Se reservationstext under beslutsordning.

Protokollsanteckning

Anders Ågren (M), se text under beslutsordning.

Ärendebeskrivning

På uppdrag av Regeringen har Utredningen om språk- och samhällskunskapskrav för svenskt medborgarskap (USSMA) framkommit med ett betänkande som i enlighet med utredningens uppdrag föreslagit att det ska införas krav på kunskaper i svenska och samhällskunskap för att förvärva ett svenskt medborgarskap. Förslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2025 och regleras i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap och en ny förordning: förordningen om medborgarskapsprov i svenska och samhällskunskap. Syftet med kravet är att stärka medborgarskapets status och främja ett inkluderande samhälle. Ett sätt att visa kunskaperna föreslås vara genom godkänt resultat på ett särskilt framtaget prov i svenska och samhällskunskap (medborgarskapsprovet), men det ska också vara möjligt att visa kunskaper på andra sätt. Sammanfattningsvis behandlar delbetänkandet följande områden:

- Vilka som omfattas av kravet och på vilka sätt kunskaperna ska kunna visas.

- Vilka dispenser som avses och dess särskilda skäl.
- Medborgarskapsprovets innehåll och nivå och framtagandet av en bok till grund för medborgarskapsprovet i samhällskunskap.
- Hur genomförandet av provet ska gå till, fördelning av ansvar och kostnader.

Umeå kommun bereds möjlighet att avge synpunkter på förslagen och materialet i betänkandet.

Yttrande

Umeå kommun har förståelse för att det finns ett brett politiskt stöd bakom att grundligt utreda vilka kunskapskrav som ska ställas för att förvärva svenskt medborgarskap. Detta eftersom Sverige är ett av få länder i Europa som ännu inte infört språkkrav för vare sig medborgarskap eller permanent uppehållstillstånd. Kunskaper i det svenska språket och samhällskunskap är viktiga faktorer för integration och Umeå kommun välkomnar därför tydliga riktlinjer kring vad som avses med ett medborgarskapsprov, vilka som ska omfattas, vilka dispenser som avses gälla, provets innehåll och genomförande samt fördelning av ansvar och kostnader.

Ofta har fokus på tester inför medborgarskap framhållits som en motivationshöjande åtgärd och ett sätt att höja medborgarskapets status. Umeå kommun anser att det finns en risk att provet kan leda till ytterligare svårigheter för en särskilt sårbar grupp, något som språkforskare lyft i debatten. Umeå kommun vill därför belysa den utsatta gruppen som kan vara aktuell för dispens eller befinner sig i gränsområdet för detta och ställer sig frågande till på vilket sätt bedömningen ska göras och hur uppgifter om särskilda skäl ska styrkas. Räknas analfabetism som särskilt skäl och hur hanterats eventuella dyslexiutredningar? Eftersom dispensen föreslås göras i samband med handläggningen eller ansökan om ett medborgarskap kan det fram till dess bedömningen gjorts råda tveksamheter som kan föranleda oro. Gymnasie- och vuxenutbildningen vill även lyfta en farhåga kopplat till nämndens erfarenhet kring stress för elever i samband med provtillfällen. Denna risk för stress för en redan utsatt grupp får betraktas som väsentlig då medborgarskapsprovet får anses ha en betydande påverkan, inte minst oron för att bara delar av familjen klarar testet. Umeå kommun vill även belysa att det kommer att

vara av särskild vikt att det finns utbyggda stödfunktioner och handledning vid förberedelserna inför medborgarskapstestet.

Umeå kommun anser även att det är viktigt, precis som betänkandet belyser, att språknivåerna ligger i linje med de nivåer som andra europeiska länder ställer som krav för att förvärva medborgarskap. Umeå Kommun skulle gärna se att frågan fortsatt aktualiserades och drevs på nationell nivå för kalibrering, utvärdering och analyser av EU:s medlemsländer för en så likvärdig ståndpunkt som möjligt. Inte minst för att stärka den evidensbaserade forskningen i ämnet, något som ofta lyfts som en brist i debatten.

Umeå kommun vill även understryka att en kostnad på 2500 kr per person för att genomföra medborgarskapsproven får anses vara en relativt hög kostnad, allra helst då det kan bli tal om flera familjemedlemmar som berörs. Kostanden kan jämföras med Trafikverkets avgifter för kunskapsprov som kostar mellan 325 kr-400 kr. Om delar eller hela prov dessutom behöver göras om ökar kostnaden ytterligare.

Umeå kommun delar utredningens bedömning att de kunskapskrav som medborgarprovet avser att testa även kan anses vara uppfyllda genom godkända betyg på de nivåer som finns uppställda i betänkandet. Umeå kommun har några kommentarer på de delområden som den för ändamålet framtagna boken kommer att innehålla. Delområdena skiljer sig något från de samhällskurser som läses inom gymnasieskolan men Umeå kommun har förståelse för att även områden inom historia och geografi kan vara viktiga delar. Det finns delområden som är viktiga att känna till men som kan vara svåra att examinera. T.ex. undrar Umeå kommun vad som avses ingå inom delområde 3 (Svenska traditioner)? Är det högtider eller kommer surströmmingspremiären och traditionen att åka på studentflak genom stan att belysas?

Delområde nr.9 borde eventuellt kompletteras med regional nivå och EU-nivå.

Delområde 10. "Politiska val och partier i Sverige. Folkrörelser och allmän rösträtt" borde kompletteras med allmän och lika rösträtt.

Det delområde som Umeå kommun anser bör läggas till handlar om källkritiskt förhållningssätt samt mediers roll i samhället och hur medier kan både stärka och försvaga den demokratiska processen i samhället. Allt viktigare i dessa tider med "fake news", konspirationsteorier som frodas på internet samt relativiseringen av fakta.

Beslutsunderlag

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens protokoll
Remissen.

Beredningsansvariga

Tomas Jakobsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Bore Sköld (V) – Tilläggsyrkanden 1-8:

1. Ingen forskning stöder att kunskapsprov är ett integrationsverktyg

Utredningen fastslår att det idag inte finns forskning som visar att kunskapskrav överhuvudtaget leder till en förbättrad integration eller bättre förståelse för samhället och engagemang i samhällsfrågor. Utredningen fastslår även att det inte finns forskning som kopplar högre kunskapskrav och prov till faktisk studiemotivation hos en elev. I särskilda yttranden från experter fastställs att medborgarskapsprov runtom Europa har inneburit lägre och senare naturalisering bland invandrabefolkningen, särskilt bland lågutbildade migranter. Så kommer även fallet bli i Sverige, förutspår författaren. Då naturalisering spelar en positiv roll i integrationsprocessen, enligt forskning, så blir detta problematiskt ur integrationssynpunkt.

I en rapport inom Europarådets program Linguistic Integration of Adult Migrants (LIAM) vid namn "REQUIREMENTS AND LEARNING OPPORTUNITIES" fastslås att trots att fler europeiska länder höjer sina kunskapskrav för invandrare, så erbjuds få eller inga anpassningar eller dispenser till sårbara grupper, såsom s.k. "low-literate learners." Rapporten lyfter även fram en stor skillnad i inlärningskapacitet hos migranter, som flyttar till ett land för att arbeta eller studera, och flyktingar. Flyktingar har flytt krig, konflikter och våld innan och under sin flykt, och fruktan att skickas tillbaka till ursprungslandet är ofta stort. Många har lämnat delar av familjen, konstaterar rapporten, och eller har blivit separerade från sina barn och makar under färden. Särskilt oro för barn som är kvarlämnade har

en mycket stor inverkan på en flyktings kapacitet till lärande och integration, visar forskning enligt rapporten.

Vi vill härmed lyfta att deltagare i gymnasie- och vuxenutbildningens kurser och program kommer från en vida variation av bakgrunder. De sårbaraste grupperna är deltagare med låg utbildningsbakgrund, funktionsnedsättningar, trauman kopplade till flykt från krig samt ensamkommande barn. Vi framhåller att ett medborgarskapsprov inte nödvändigtvis kommer vara dessa grupper till gagn, utan efterfrågar satsningar på kurser och program anpassade till dessa sårbara gruppers inlärningskapacitet och sociala behov.

2. Försämrade arbetssituation för vår skolpersonal

Utredningen fastslår att medborgarskapsprovet språkkrav kommer att leda till att fler elever kommer att vilja läsa till nivå D i sfi, samtidigt som antalet invandrare kommer att minska i Sverige, enligt prognos. Därmed ser utredningen ett oförändrat ekonomiskt läge för ex. vuxenutbildningar, men skulle kostnader uppkomma pga ett större intresse för sfi kurs D så kan utgiftsområde 16 Utbildning tillföras medel. För att få provet anpassat eller dispens föreslår utredningen att deltagaren som anmäler sig till kunskapsprovet via den webbportal som UHR:s ska skapa, även ska bifoga underlag. Rapportförfattarna skriver att underlag kan innefatta läkarintyg, utlåtanden eller intyg från utredningar, intyg från speciallärare, specialpedagog, logoped eller annan specialist inom området. Det kan också vara underlag från en sfi-skola, arbetsförmedlare eller arbetsgivare som har eller har haft kontakt med en person över längre tid.

Vi vill framhålla att införandet av medborgarskapsprovet kommer att förändra arbetssituationen för vår personal, oklart till vilken grad. Elever och f.d elever kommer att söka sig till vår skolpersonal för att få intyg för dispens och anpassning. Detta blir inte endast en ekonomisk och administrativ fråga, hur personalen ska allokera sin tid när eleven efterfrågar dokument. Detta handlar också om arbetsmiljön och stresspåslaget för vår personal, då dokumenten de bereder är underlag och därmed eventuellt avgörande för huruvida någon får bli medborgare i Sverige eller inte. I ett särskilt yttrande i utredningen framhåller Skolverket att medborgarskapsprov kan innebära negativa effekter i skolväsendet, särskilt då kravet föreslås gälla från 16 år. Lärare och annan personal kan försättas "i en utsatt situation där viss press i betygsättning uppstår eller relationen till elever påverkas". Nämnden instämmer och vill lyfta fram dessa farhågor.

3. Ur ett pedagogiskt perspektiv finns inget behov att införa kunskapskrav

I utredningen fastslås att ingen forskning finns som visar på en korrelation mellan språkkrav för medborgarskap och studiemotivation hos eleven. Även forskning citeras som visar att höga krav på språkkunskap kan leda till "exkludering och diskriminering, i synnerhet av kvinnor, äldre och grupper med låg eller ingen utbildningsbakgrund, vilket riskerar att leda till segregation i stället för till integration." Kapitel 16.4.2 avslutas med att konstatera att det finns ingen forskning som visar att kunskapskrav överhuvudtaget leder till en förbättrad integration eller bättre förståelse för samhället och engagemang i samhällsfrågor.

Vi vill framhålla att det finns inget pedagogiskt behov i vårt utbildningsunderlag att komplettera våra befintliga kurser och läroplaner med parallell kunskapsteori, särskilt i form av en ny bok i samhällskunskap. Vi anser vårt kursinnehåll och vårt kursmaterial vara tillräckliga underlag för att främja våra elevers kunskap i svenska och samhällskunskap. Kursmaterialet och kursinnehållet uppdateras regelbundet, och våra pedagoger har utrymme att anpassa lektionsinnehåll till lokala förutsättningar. De 400 miljoner som medborgarskapsprovet kommer att kosta fram till 2028 skulle vi hellre se bli placerade i utveckling och forskning om inlärning av kunskap, i utökning av pedagogiska insatser för nyanlända och grupper med låg utbildningsnivå samt förstås på skolpersonal i form av anställningar och vidareutbildningar.

4. Efterfrågar tydligare direktiv kring stöd för kvinnor att klara språkkravet

Utredningen fastslår i kapitel 16.4.1 att medborgarskapsprovet kommer att ha olika konsekvenser för kvinnor och män. Trots att kvinnor i regel uppnår snabbare resultat på vuxenutbildningar har de generellt lägre utbildningsnivå när de anländer i Sverige. I avsnitt 7.4.2 presenterar utreder forskning som stödjer att språkkrav kommer att innebära större utmaningar för kvinnor, och att färre kvinnor kommer att söka och beviljas medborgarskap. Utredningen fastslår att nödvändiga åtgärder behöver vidtas för att stötta kvinnor, utan att specificera vilka åtgärder.

Vi efterfrågar tydliga direktiv kring vilka dessa åtgärder för kvinnors inlärande ska vara och ansvarsfördelningen för dessa åtgärder. Ifall syftet med medborgarskapsprov är att främja ett inkluderande samhälle, men forskning visar att kvinnor har sämre förutsättningar att klara provet, så behövs noga redogöras insatserna som kommer att finnas för kvinnor som är i riskzon att inte nå kunskapskravet.

5. Avråder från att deltagare i medborgarskapsprovet ska ta med sig egen teknisk utrustning.

I kapitel 11.2 i utredningen står att teknisk utrustning (dator och hörlurar med mikrofon) för det digitala provet kan tillhandahållas av en myndighet. Dock föreslår utredningen även alternativet att deltagare vid provet får ta med sig egen utrustning. Detta är en systemlösning som kallas Bring Your Own Device (BYOD), där deltagaren tar med sig en dator där en programvara installeras temporärt på varje dator inför examinationen. Utredningen anser BYOD inte är ett lämpligt alternativ, men ändå ett alternativ.

Vi vill med eftertryck avråda från alternativet BYOD, med erfarenheter från undervisning för denna målgrupp av elever i våra gymnasier och vuxenutbildningar. Avrådan är baserad i inte endast ett rättviseperspektiv som utredningsförfattarna själv medger, utan även svårigheten att kommunicera om de tekniska krav som ställs på utrustningen och en överskådlig ineffektivitet av provets genomförande på grund av tekniska frågor, samt även arbetsbörda på närvarande personal vid provtillfälle.

6. Efterfrågar tydliga riktlinjer för hur man skriver ett underlag för anpassning av provet.

Utredningen föreslår att deltagaren som anmäler sig till kunskapsprovet via den webbportal som UHR:s ska skapa, även ska bifoga underlag för en anpassning av provet. Underlag kan innefatta läkarintyg, utlåtanden eller intyg från utredningar, intyg från speciallärare, specialpedagog, logoped eller annan specialist inom området. Det kan också vara underlag från en sfi-skola, arbetsförmedlare eller arbetsgivare som har eller har haft kontakt med en person över längre tid.

Vi förutser att elever och f.d. elever kommer att be skolpersonal om dessa typer av underlag. Idag erbjuder Försäkringskassan läkare information om vad ett läkarutlåtande bör innehålla för att nå socialförsäkringens krav på medicinsk information. På samma vis bör det finnas utförlig information för personal vid våra skolor hur de ska skriva intyg och dokumentera elevers behov att få medborgarskapsprovet anpassat till sina förutsättningar, så att det möter UHR:s och Migrationsverkets krav.

7. Efterfrågar tydligare riktlinjer för överprövning av ej medgiven anpassning av prov

I kapitel 14.1 bedömer utredningen att en vid ej medgiven anpassning av medborgarskapsprovet, en överprövning bör ske enligt redan befintlig

lagstiftning. Skollagen nämns, så även högskolelagen, skolförordning, högskoleförordning och diskrimineringslagstiftningen. Tidigare har utredningen även fastställt att vid ansökan om anpassning underlag kan bifogas från sfi-skolor, specialpedagoger och arbetsförmedlare, i form av intyg och utlåtanden.

Vi ser att detta kommer att resultera i att elever både kommer att efterfråga dessa typer av underlag från våra pedagoger och tjänstepersoner, samt vända sig åter till dem ifall anpassningen ej blir given. För att undvika att vår personal står svarslösa framför elever och f.d. elever behöver det tydligt skriftligt i beskedet om ej medgiven anpassning, eller i förväg fastställda riktlinjer kommunicerade till våra skolor, vilken instans som överprövningen bör göras hos samt med stöd av vilket/vilka regelverk.

8. Efterfrågar en omvärdering av rapportens bedömning av effekten av medborgarskapsprov på små företag

I utredningen kapitel 16.2.3 bedömer utredningen att förslaget om medborgarskapsprov inte förväntas få några effekter på de små företagens arbetsförutsättningar, konkurrensförmågor eller villkor i övrigt i förhållande till större företags.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot Bore Skölds tilläggsyrkanden 1-8. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna tillägg. Vänsterpartiet avvisar förslaget om att ställa krav på vissa kunskaper i svenska språket samt samhällskunskap för att kunna erhålla ett svenskt medborgarskap. Vi kan inte se några positiva effekter av att sätta upp ytterligare hinder och svårigheter för människor som bott länge i Sverige att erhålla ett svenskt medborgarskap. Förslaget är ett paradigmskifte i hur vi historiskt sett på rättigheter i Sverige. Där en majoritet i Sverige tidigare sett rättigheter som en nyckel till integration som ska öppna upp dörrar, är detta förslag ett skifte mot att betrakta rättigheter i samhället som belöningar vissa kan få om de mot alla odds lyckas ta sig igenom dessa stängda dörrar. Ett sådant skifte i synen på rättigheter får inte bara konsekvenser för de som omfattas av det, utan för alla i samhället.

Vänsterpartiet motsätter sig en sådan utveckling. Vi ser att det även får negativa effekter för samhället i stort om några av oss hålls utanför. Det finns ingen tvekan om att språk och kunskap om samhället är en viktig del av allas våra möjligheter att vara en del av samhället. Dock finns det ingen kunskap som visar att språkrav ger positiva effekter för utveckling av språkkunskap (vilket framgår av forskning som gjorts i samband med framförallt krav för medborgarskap). Istället är det andra faktorer som påverkar möjligheten till effektiv språkinläring som till exempel trygghet och aspekter rörande språkundervisningens kvalitet. Om vi vill ge bättre förutsättningar för inläring av svenska språket bör vi alltså istället ge möjlighet till SFI från dag ett, trygga permanenta uppehållstillstånd och en möjlighet att komma in på arbetsmarknaden.

Protokollsanteckning

Anders Ågren (M). Moderaterna vill understryka att vi ställer oss mycket positiva till att det ställs krav på grundläggande kunskaper i svenska och samhällskunskap för att kunna förvärva ett svenskt medborgarskap. Det är något som skulle stärka medborgarskapets status och främja ett inkluderande samhälle. Olika varianter av krav på medborgarskap finns i bland annat övriga nordiska länder och Tyskland, men saknas idag i Sverige. Därför ställer vi oss mycket positiva till förslaget om att införa krav för detta, något som skulle bidra till att uppvärdera svenskt medborgarskap. Vi är också positiva till att kunskaper ska kunna visas genom medborgarskapsprov men också på andra vis, genom exempelvis godkända betyg som kan likställas med medborgarskapsprov.

Beslutet ska skickas till

Remissvaren lämnas i Wordformat till: ju.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till ju.ema@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Ju2021/00115 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet. Remissinstansens namn ska även anges i dokumentnamnet.

§ 127

Diarienum: KS-2020/00944

Internkontrollplaner 2021 - FGN och GVN**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att styrelsen tagit del av handlingarna.

Ärendebeskrivning

Anmälan av riskanalys och internkontrollplan 2021 för- och grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Övriga nämnders riskanalyser och internkontrollplaner behandlades av kommunstyrelsen 2021-01-21.

Beslutsunderlag

För- och grundskolenämndens riskanalys och internkontrollplan 2021. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens riskanalys och internkontrollplan 2021.

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

§ 128

Diarienum: KS-2021/00238

Anvisning för nämndernas rapportering till kommunstyrelsen för perioden januari-april 2021**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att fastställa anvisning för nämndernas rapportering till kommunstyrelsen för perioden januari-april 2021.

Ärendebeskrivning

För att ge kommunfullmäktiges insyn och möjlighet att hantera avvikelser sker rapportering från nämnder, bolag och kommunstyrelse till kommunfullmäktige via årsredovisning, delårsbokslut samt via en förenklad rapport som behandlas vid kommunfullmäktiges sammanträde i juni (återrapport för perioden januari–april).

Den förenklade rapporten innehåller information relaterad till nämndernas personalförhållanden samt ekonomisk ställning och prognos för kommunens nämnder och bolag. Observera att den förenklade rapporten ej är att betrakta som ett delårsbokslut och ej innefattar ett konsoliderat bokslut.

Beslutsunderlag

Anvisning till nämnder förenklad rapport våren 2021

Beredningsansvariga

Henrik Olofsson

Dan Gideonsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder

§ 129

Diarienum: KS-2021/00343

Efterskänkning av fast administrativ tillsynsavgift för serveringstillstånd**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att miljö- och hälsoskyddsnämnden inte ska debitera fast administrativ tillsynsavgift avseende 2020 enligt kommunens taxa för verksamhet enligt alkohollagen.

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att avslå miljö- och hälsoskyddsnämndens begäran om kostnadstäckning med hänvisning till kommunstyrelsens ordförandes beslut 2020-03-24.

att den förslagna åtgärden anmäls till kommunstyrelsen i enlighet med kommunstyrelsens ordförandes beslut 2020-03-24 då den kan komma att påverka nämndens ekonomiska ställning.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om avslag. Se reservationstext under beslutsordning.

Ärendebeskrivning

För att stödja en bransch som har det tufft under pågående pandemi föreslår miljö- och hälsoskyddsnämnden följande

Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar att miljö- och hälsoskyddsnämnden får full kostnadstäckning för att kunna eftersänka den del av den årliga tillsynsavgiften enligt kommunens taxa före verksamhet enligt alkohollagen som avser fast administrativ tillsynsavgift för år 2020, samt

att föreslå kommunfullmäktige att besluta om att miljö- och hälsoskyddsnämnden inte ska debitera fast administrativ tillsynsavgift avseende 2020 enligt kommunens taxa för verksamhet enligt alkohollagen.

Stadsledningskontorets förslag

Att avslå miljö- och hälsoskyddsnämndens begäran om kostnadstäckning med hänvisning till kommunstyrelsens ordförandes beslut 2020-03-24.

Att den förslagna åtgärden anmäls till kommunstyrelsen i enlighet med kommunstyrelsens ordförandes beslut 2020-03-24 då den kan komma att påverka nämndens ekonomiska ställning.

Beslutsunderlag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens protokoll 2021-0318, § 28.

Beredningsansvariga

Lena Höök Gustafsson

Peter Juneblad

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning**Yrkanden**

Hans Lindberg (S), Anders Ågren (M) och Mattias Larsson (C) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Bore Sköld (V) – Avslag till tjänsteskrivelsens förslag.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till tjänsteskrivelsen. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation

Bore Sköld (V). Eftersom stödet inte riktar sig till en hel bransch utan i praktiken endast till vissa näringsidkare inom restaurangbranschen (specifikt dem som serverar alkohol), yrkar vi avslag. Vi menar att om kommunen ska stödja näringsidkare under pandemin så ska det göra på ett konkurrensneutralt sätt inom respektive bransch.

Beslutet ska skickas till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden